

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABINING METODBIRLASHMALARI HAQIDA

Savirjonova Durdona Adham qizi

Jizzax Davlat Pedagogika Universiteti

Pedagogika va Psixologiya fakulteti

“Maktab menejmenti” yo’nalishi

2-kurs talabasi

Annotatsiya. Ushbu o’zgarishlar va metodlar o’rtasidagi moslashtiruvni ta’minlash uchun xususiyatlarini o’z ichiga olgan bir maqola yozishni so’ragan edingiz. Endi, siz uchun umumiy o’rta ta’lim maktabining metodbirlashmalari to’g’risida bir maqola tuzishni boshlayman.

Kalit so‘zlar: metod birlashma, virtual o’qitish, yangi o’qitish tizimi, rivojlantirish, texnologiyalar, tashkil qilish.

Kirish.

Metodbirlashmalar va yangi o’qitish texnologiyalari o’rta ta’lim maktabining rivojlantirilishi o’z vaqtida o’rta ta’lim maktabi o’quv-uslubiy jarayonlarda rivojlantirish va yangi metodbirlashmalarni qo’llash muhim ahamiyatga ega. Bu maqolada, umumiy o’rta ta’lim maktabining metodbirlashmalari va yangi o’qitish texnologiyalari haqida ko’proq ma'lumot beramiz.

Asosiy.

Metodbirlashmalarni To’g’ri Tanishtirish. Umumiy o’rta ta’lim maktabining metodbirlashmalari - o’qituvchilar uchun samarali va o’quvchilar uchun oson tushuniladigan usullar. Bu metodbirlashmalar o’qituvchilar o’rtasidagi ko’rsatish va o’rgatishni mustaqil rivojlantirishda yordam beradi.

Texnologiyalar va Virtual O’qitish. Yangi o’qitish texnologiyalari, masalan, onlayn darslar, interaktiv multimedia dasturlar, virtual laboratoriylar va boshqa texnologik vositalar, o’quv jarayonini rivojlantirishda muhim rol o’ynaydi. Bu, o’quvchilar uchun yangiliklar, maslahatlar va malakalar bilan tanishishlarini ta’minlaydi.

O’quvchilarga Yo’nalish Tanlashda Yangi Usullar. Metodbirlashmalar orqali o’quvchilarni maslahatlar bilan yo’nalish tanlash, maktab o’quvchilarining qiziqtirgan sohalarda boy olish va kichik guruhda ishtirok etishlari uchun o’quv-uslubiy bo’lib qoladi.

Umumiy Rivojlanish va Tahlil. Maqolada umumiy o’rta ta’lim maktabining yangi metodbirlashmalarni mustaqil ravishda o’rganish va ularni amaliyotga o’tkazish bo’yicha tahlil va baholash muhim ahamiyatga ega.

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

O'quvchilarning O'zlashtirishini Qo'llash. Metodbirlashmalar orqali o'quvchilarning o'zlashtirilgan usullarda o'r ganish va faol ishtirok etish imkoniyatlarini ta'minlash, shu bilan birga, o'quvchilarning qanday yangi bilim va malakalarni o'zlarini o'rganganlarini baholash muhimdir.

Bu maqola orqali umumiylar o'rta ta'lim matabining metodbirlashmalari to'g'risida yana ko'proq tushunchalar va yangiliklar olish mumkin. Metodbirlashmalarni rivojlantirish, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun qulay va samarali o'qitish jarayonini ta'minlashda katta ro'l o'yndaydi.

Metodik kengashning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

umumta'lim muassasasida ta'lim-tarbiya sifatini oshirish uchun zarur bo'lgan metodik faoliyatni muvofiqlashtirish, pedagog xodimlarning faoliyati samaradorligini oshirish;

umumta'lim muassasasining o'quv dasturi, o'quv rejasi va uning rivojlantirish dasturlarini birlamchi ekspertizadan o'tkazish hamda tasdiqlash uchun umumta'lim muassasasining pedagogik kengashiga tavsiya etish;

umumta'lim muassasasi o'qituvchilariga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni, ta'lim metodlari, shakli va vositalarini izlab topishga ko'maklashish, dars jarayonida qo'llashga sharoit yaratish, ilg'or ish tajribalarini ommalashtirish va ta'lim jarayonida yutuqlarga erishayotgan pedagogik xodimlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash bo'yicha tavsiyalar berish;

o'quvchilar bilimi, ko'nikma va malakalarining davlat ta'lim standartiga mosligini o'r ganish, tahlil qilish, monitoring qilish va natijalariga ko'ra aniqlangan bo'shliqlarni to'ldirish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqish;

o'quv yili yakunida o'quvchilarni keyingi sinfga ko'chirish yoki sinfda qoldirish masalasini ko'rib chiqish;

pedagog xodimlarning oxirgi uch yildagi ish natijalarini tahlil qilib borish, aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan tavsiyalar berish, pedagog xodimlar va uslubiy birlashma rahbarlariga metodik ishlarni samarali tashkil etish bo'yicha asosiy vazifalarni belgilab berish;

pedagog xodimning innovatsion faoliyatini tashkil qilish, ularning ijodiy izlanishlari uchun seminarlar, trening mashg'ulotlari, pedagogik texnologiyalar bo'yicha taqdimotlar hamda ochiq darslar tashkil etish;

umumta'lim muassasasi pedagog xodimlarining malaka oshirishlarini tashkil etish;

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

pedagog xodimlarning malaka oshirish kursidan keyingi faoliyatlarini tahlil qilish, ularning malaka oshirish kursi davomida olgan bilimlari asosida o‘quv seminarlar tashkil etish, ularning ish rejasi asosida ijodiy hisobotlarini eshitish;

fanlar bo‘yicha sinfdan tashqari (fakultativ, to‘garak) ishlarni muvofiqlashtirish;

fan olimpiadalari va tanlovlarning maktab bosqichlarini o‘tkazish hamda ularning samarali tashkil etilishini nazorat qilish;

pedagogik jamoaning ta’lim-tarbiya jarayonini rivojlantirishga va amaliyotda qo‘llashga yo‘naltirilgan tajriba-sinov, ilmiy-tadqiqot, innovatsion, ijodiy faoliyatiga oid tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash va ularni rag‘batlantirish choralarini ko‘rish; pedagogik xodimlarni ilmiy, metodik, didaktik materiallar, o‘quv dasturlari bilan ta’minlash;

ilg‘or pedagogik va axborot-kommunikatsion texnologiyalar asosida dars o‘tishning yangi metodlarini sinovdan o‘tkazish;

ta’lim sohasida tajriba almashish maqsadida boshqa ta’lim muassasalari bilan hamkorlik qilish;

uslubiy birlashmalar hisobotini eshitish, muhokama qilish va ular faoliyatini takomillashtirish bo‘yicha tavsiyalar berish;

ta’lim mazmunini rivojlantirishga oid masalalarni hal qilish, innovatsion dasturlar tuzish, diagnostik tahlil o‘tkazish, yangi pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish uchun vaqtinchalik ijodiy guruhlar faoliyatini tashkil etish;

pedagog xodimlar tomonidan ishlab chiqilgan o‘quv-metodik qo‘llanmalar va didaktik materiallarni muhokamadan o‘tkazish.

Xulosa. Metodbirlashmalar va yangi o‘qitish texnologiyalari maktab o‘qituvchilari va o‘quvchilari uchun o‘quv jarayonini samarali va efektiv rivojlantirishda katta muhimiyatga ega. Bu yagona maqola, bu jarayonlarni tahlil etish, o‘qituvchilar va o‘quvchilarni yangiliklar bilan tanishtirishda yordam bera olish uchun ilmiy fikrlar va tavsiyalar taklif qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <http://www.ganderi.org>
2. <https://www.norma.uz>
3. Q.X.ABDURAHMONOV, SH.R.XOLMO’MINOV, A.B.XAYITOV,
A.M.AKBAROV
PERSONALNI BOSHQARISH
4. www.norma.uz (<https://www.norma.uz/>)